Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ, ΩΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΗ ΑΡΕΤΗ

Προοίμιο: *Όταν χάνουμε ο,τιδήποτε τότε εκτιμούμε καλύτερα την αξία του! Όντας στη διάθεσή μας το θεωρούμε δεδομένο, όταν, όμως δεν είναι πια, τότε η ανάγκη καθίσταται αδήριτη! Αυτό συμβαίνει με χρήσιμα αντικείμενα αλλά προπαντός με προσφιλή πρόσωπα συνυφασμένα με τη ζωή μας και ειδικά όταν συν- υπηρετούμε κοινούς σκοπούς και πιστεύω. Η απώλεια προκαλεί ένα ανείπωτο συναίσθημα γεμάτο θλίψη και νοσταλγία, αλλά και μια ανταπόδοση ευχαριστιών για όσα μας έχει προσφέρει! Μια έκφραση ευγνωμοσύνης μας. Αλλά πώς; Τι είδους συναίσθημα είναι η ευγνωμοσύνη; Θαρρούμε ότι είναι αρετή. Ως αξία και αρετή θα την προσεγγίσουμε.*

Εισαγωγή: *Η κοινωνία μας έχει χάσει, ήδη, την έννοια του άριστου μέτρου. Η υπερβολική επιδίωξη της απόλαυσης της ηδονής υλικών αγαθών έχει προκαλέσει κατακλυσμό απογοήτευσης. Ως «αλήθεια» προβάλλεται η ατομική άποψη, ως ωραιότητα η προκλητικότητα και ως ηθικό εκλαμβάνεται, ό,τι συμφέρει στον καθέναν μας. Η έννοια του προσώπου αμφισβητείται. Ο άνθρωπος απομακρύνθηκε από τις πνευματικές ρίζες του και έγινε ένα αλλόκοτο μοναχικό ον, τελείως αφύσικο. Έγινε καταναλωτής– πελάτης-οπαδός και τελικά ένας αριθμός! Η ανθρωπινότητα που έχει ακατάλυτους δεσμούς με τις εμμενείς αξίες, όπως τη συνείδηση, αυτοσυνείδηση, αυτοκυριαρχία, υπευθυνότητα… δεν συνιστά πια η υπέρτατη αξία της ζωής μας.*

Η ασύλληπτη τεχνολογική και βιομηχανική ανάπτυξη σε συνδυασμό με την απομάκρυνση από τις παλαιές μεταφυσικές έννοιες οδήγησαν σε μια κυρίαρχη μηχανιστική αντίληψη για τον κόσμο και ειδικότερα για την ανθρώπινη κοινωνία. Η ανάπτυξη τεράστιων πόλεων με ισοπεδωτικές απάνθρωπες συνθήκες χαλάρωσαν κάθε συνοχή. Η Οικογένεια, η Κοινότητα, το Έθνος, η Πατρίδα που έδιναν συνέχεια στην ιστορία και την παράδοση έχουν αμβλυνθεί σημαντικά. Υποτασσόμαστε σε δοσμένους ιεραρχικά μηχανισμούς (συστήματα). Οργανωνόμαστε σε ομάδες και όργανα, που αντιστρατεύονται την ποικιλία και λειτουργούν, ως κλειστές οριακές ομάδες.

Κυριαρχούν ο ανταγωνισμός και η αντιζηλία. Αλυσοδεμένοι σε διαμάχες για απόκτηση των υλικών αγαθών διαθέτουμε μόνον ελάχιστο χρόνο για να ζούμε! Ο «πολιτισμός» μας γοητεύεται σε σημείο ψύχωσης με διασημότητες και είδωλα, που έχει, ως πρότυπα. Το «εγώ» επικράτησε του «εμείς». Όλα αυτά είναι τελείως αφύσικα κυριολεκτικά. Και, όμως, η σύγχρονη Φυσική επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχουν μεμονωμένα άτομα στον φυσικό Κόσμο. Ούτε κενό υπάρχει μεταξύ τους, αλλά ενέργεια, «σκοτεινή ύλη» και αλληλοεπιδράσεις. Μια άπειρη ποικιλία σχέσεων με συγκρούσεις και συνεργασίες μεταξύ των πάντων, αλλά σε μέτρον άριστο, συνθέτουν τελικά ένα ενιαίο σύνολο, που αρμονικά και δυναμικά υπάρχει, ανανεώνεται, εξελίσσεται. Μήπως αυτό ακριβώς δεν είναι και υπέρτατη έκφανση του υπέροχου φαινομένου που καλούμε ζωή;

Εθελοντική κοινωνική συμμετοχικότητα: *Η Κοινωνία των ανθρώπων είναι η πολυπλοκότερη οντότητα, γιατί τα μέλη της είναι άνθρωποι, με βούληση ωθούμενοι κυρίως από*

προσωπικό όφελος. Κοινωνία, όμως, δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς τη συμμετοχική διαδικασία, που επιβάλλει σχετικό περιορισμό στις ατομικές ελευθερίες. Χωρίς κοινές αξίες, που επιβάλλονται εθελοντικά, συνοχή δεν είναι νοητή. Συνανήκειν σημαίνει ένα ασύλληπτο νοητικά πλέγμα σχέσεων-αξιών που συνιστά αρετή. Με τον εθελοντισμό αναπτύσσονται η όρεξη για προσφορά και δημιουργικότητα, όπως η απόλαυση του αποτελέσματος. Η ζωή μας αποκτά νόημα και ανανεωτική διάθεση για προσπάθεια. Δημιουργείται ευγενής άμιλλα και ο διπλανός μας θεωρείται συμμαχητής στην επίτευξη ενός κοινού σκοπού. Η εθελοντική συμμετοχικότητα είναι αρετή, ως σύνθεση με μέτρο άριστον της υπομονής, της ενσυναίσθησης, της πίστης στους κοινωνικούς σκοπούς κοκ. Οι ρίζες της είναι πικρές, αλλά οι καρποί της είναι γλυκείς : απόλαυση και πλήρωση από τη δημιουργική προσφορά στα κοινά, γιατί ο άνθρωπος είναι πρόσωπο και συνάμα κοινωνικό ον.

Η εθελοντική συμμετοχικότητα συνιστά την ικανή και αναγκαία συνθήκη δημοκρατίας. Δεν υπάρχει άλλο ανθρώπινο ενέργημα με πιο ουσιαστικό ηθικό περιεχόμενο. Όλοι, όσοι συμμετέχουμε στην ΚΙΒΩΤΟ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (www.kivotospaideias.com) την πιστεύουμε, ως αρετή. Είμαστε εθελοντές για το καλό της Πατρίδας μας.

Ευγνωμοσύνη στο ολόγραμμα των αρετών: *Η ευγνωμοσύνη είναι μια ήπια και ευχάριστη δύναμη να μπορούμε να πούμε, έστω, ένα απλό «ευχαριστώ». Αρκεί να τη νοιώσουμε και να βρούμε ένα ταπεινό τρόπο να την εκδηλώσουμε! Δεν είναι, όμως, καθόλου εύκολη. Ίσως, είναι, δυσκολότερη από όλες τις άλλες! Είναι από τις πολύ σπάνιες και ίσως από εκείνες που θεωρούνται περιττές. Το ότι είναι ασυνήθιστη συνιστά, ίσως, τον λόγο, που είναι πιο ευφρόσυνη! Η ευγνωμοσύνη είναι αντανάκλαση μιας ευχαρίστησης. Ένας αντίλαλος χαράς που προστίθεται στην προηγούμενη. Μια επιπλέον ευτυχία.*

Μια ευχαρίστηση που παίρνουμε από ένα δώρο. Τι πιο ωραίο; Κανένας δεν μπορεί να υποχρεώσει κάποιον να πει «ευχαριστώ». Δεν επιβάλλεται η έκφραση της ευγνωμοσύνης. Αναδύεται αυθόρμητα, όπως το άρωμα ενός λουλουδιού, όπως η μελωδία ενός άσματος! Εκείνο που την καθιστά αρετή είναι η δύναμη ψυχής που απαιτείται για να εκφραστεί. Απαιτείται «ψυχική χημεία» για να παραχθεί η ευγνωμοσύνη, γι' αυτό το να νοιώθουμε ευγνωμοσύνη θεωρείται προτέρημα. Μια απολαυστική αρετή. Ίσως, η πιο ενάρετη απόλαυση!! Μοιάζει με την γενναιοδωρία, που είναι η ευχαρίστηση τού να δίνεις και η οποία είναι μεν απόλαυση, αλλά κάτι χάνεις, γιατί αντιπαρατίθεται στον εγωισμό που τον ξεπερνά. Το να δέχεσαι, όμως, ευγνωμοσύνη δεν αφαιρεί τίποτα: είναι αντίδωρο!. Είναι χάρις. Μια χαρά της αποδοχής!

Όχι σπάνια νοιώθουμε την ανάγκη να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας για κάτι όμορφο, ωραίο, που μας έχει προσφερθεί! Ένα ωραίο μουσικό κομμάτι ή έναν όμορφο πίνακα, που μας πλημμυρίζουν χαρά. Τότε, άθελά μας, διαχέεται μέσα μας ένα άφατο συναίσθημα ευγνωμοσύνης!. Ένας υπέροχος συνδυασμός γενναιοδωρίας και ευγνωμοσύνης και, ίσως, κάτι παραπάνω! Ταυτιζόμαστε με τον δημιουργό, τον οποίο νοιώθουμε δικό μας!! Μόνον ο εγωισμός και η αναισθησία μάς εμποδίζουν από μια τέτοια ψυχική ανθρώπινη συνάφεια. Να ευχαριστείς σημαίνει να δίνεις. Ευγνωμονώ, ευχαριστώ, ανταποδίδω τη χάρη σημαίνει μοιράζομαι αυτή τη χαρά, που οφείλω σε σένα δεν είναι μόνον δική μου. Είναι χαρά δική μας! Ήτοι ζούμε από κοινού την ευτυχία!

Ο ***εγωιστής*** *χαίρεται, όταν δέχεται κάτι. Κρατάει το αγαθό που παίρνει αποκλειστικά για τον εαυτό του, όπως και την ευτυχία του. Εάν δείξει κάτι το κάνει, μάλλον, για να προκαλέσει ζήλεια!* ***Παραγνωρίζει ότι η ευτυχία του οφείλεται και στους άλλους****. Η ευγνωμοσύνη είναι ακριβώς η αναγνώριση και σημαίνει επιθυμία ανταπόδοσης κάτι που ο εγωιστής δεν το νοιώθει.* ***Η ευγνωμοσύνη δίνεται αυθόρμητα, όπως και η αγάπη. Απόλαυση από απόλαυση, ευτυχία από ευτυχία, ευγνωμοσύνη από γενναιοδωρία.*** *Ένας εγωιστής, που τον ενδιαφέρει μόνο η προσωπική του ικανοποίηση και ευτυχία τα φυλάει όπως ο φιλάργυρος το κομπόδεμά του! Η αχαριστία είναι πιο πολύ συνηθισμένη! Συνιστά τη «μαύρη τρύπα» του εγωισμού.*

Σχολιασμός*: Η ευγνωμοσύνη αναδύεται από τη σύνθεση της γενναιοδωρίας, της συμπάθειας, της ευγένειας... Ένα είδος αγάπης σε συνδυασμό με ανταπόδοση. Έτσι μπορεί να*

θεωρηθεί ότι εκφράζεται μόνο σε ζώντες ανθρώπους. Εντούτοις, η ευγνωμοσύνη έχει απέραντα όρια διαχέεται σχεδόν παντού, τοπικά και χρονικά. Οριακά αυτό το είδος της ανταποδοτικής αγάπης ακουμπά τα πάντα!! Ένα είδος καθολικής ευγνωμοσύνης. Βεβαίως όχι παντού η ίδια αλλά διαφοροποιημένη. Μια αγάπη οφειλέτη, πλήρης, πέρα από κάθε προσδοκία. Μπορεί να είναι ο Θεός, αν πιστεύουμε, ή ο Κόσμος ή ένας φίλος ακόμη η τύχη ή ένας άγνωστος. Μας έχει δοθεί μια χάρις και ο ευγνώμων την ανταποδίδει από ευγνωμοσύνη, χωρίς να γνωρίζει από που προέρχεται! Είναι υπέροχο να χαίρεσαι με τη χαρά που νοιώθεις, όταν αναδύεται από αιτίες που μας υπερβαίνουν, που μας εμπεριέχουν, που μας δίνουν ζωή και μας συνεπαίρνουν!

Χρωστάμε ευγνωμοσύνη γιατί μας δόθηκε το δώρο της ζωής*! Όσοι πιστεύουν νιώθουν τεράστια ευγνωμοσύνη στον Δημιουργό τους. Επίσης στους γονείς μας. Στον ήλιο που φωτίζει τις μέρες της ζωής μας. Σε ένα απλό λουλουδάκι, που μας δίνει χαρά. Σε όσα αγαθά απολαμβάνουμε. Σε όσους μας έχουν αφήσει «δώρα» με το πέρασμά τους στη ζωή. Δημιουργοί κάθε είδους, εφευρέτες, επιστήμονες, φιλόσοφοι που «είδαν» αλήθειες, γνώσεις, έδωσαν παραδείγματα ζωής είναι άξιοι ευγνωμοσύνης!* ***Η ευγνωμοσύνη είναι δωρεά*** *που χαρίζεται και δεν μπορούμε να την απαιτήσουμε. Δρα προς όφελος εκείνου που την ενέπνευσε, όχι με την έννοια της εξυπηρέτησης και ανταπόδοσης. Τότε θα ήταν ανταμοιβή (Σπινόζα). Είναι αγάπη που θέλει να προσφέρει χαρά σε εκείνον που προξένησε χαρά. Εδώ αποδεικνύεται η αμοιβαιότητα της ευγνωμοσύνης και της γενναιοδωρίας. Η μία τρέφει την άλλη! Θέλουμε να κάνουμε καλό σε εκείνον που μάς έκανε καλό! Ποιο μεγαλείο ανθρωπιάς και κάτι παραπάνω!*

Η ευγνωμοσύνη δεν ανταποδίδεται μόνο στους ζωντανούς αλλά και σε νεκρούς! ***Ο άνθρωπος ως προσωπικότητα, η καλή του φήμη παραμένει αιώνια. Υμνείται!*** *Ο αχάριστος θαυμάζει και εγκωμιάζει τον εαυτό του, ενώ* ***η ευγνωμοσύνη είναι καλόκαρδη και βλέπει το καλό στον άλλον. «Ό,τι είναι ωραίο είναι και δύσκολο και σπάνιο»!*** *Η ευγνωμοσύνη απαιτεί ταπεινότητα, που είναι δύσκολη. Και αυτό την κάνει πιο χαρμόσυνη.* ***«Τι χαρά να λες «ευχαριστώ»!*** *Μια* ***ευφρόσυνη ευγνωμοσύνη*** *από αληθινή απλότητα. Μια χαρά για τη χαρά που είναι χάρις και εμπεριέχεται σε μια υψηλότερη χάρη, που συνιστά το γεγονός ότι ζούμε, υπάρχουμε και μπορούμε να νοιώσουμε το ωραίο της ύπαρξής μας, από την οποία αναδύεται το παν! Μια «υπεράνθρωπη δύναμη» που μας πλημμυρίζει από γαλήνη ακόμη και όταν νοιώθουμε πένθος για κάποιον που χάσαμε!*

Χαρά και αγάπη*! Αυτή είναι και η αξία της ευγνωμοσύνης! μας φθάνει στο ύπατο επίπεδο ανθρωπινότητας. Μια αρετή κορυφαία. Μια αρετή που μας γιγαντώνει. Φθάνουμε στο σημείο να νοιώθουμε καθήκον να ανταποδώσουμε ευχαριστίες σε εκείνους που αποκαλύπτουν τα αίτια της ευγνωμοσύνης. Και ας έχουν φύγει από τη ζωή. Τα ενδόσιμα, που μας πρόσφεραν παραμένουν ζωντανά εσαεί. Αυτά ομορφαίνουν τα χρόνια της ζωής μας. Η ζωή δεν είναι κάποιο δάνειο που μας δόθηκε και οφείλουμε να ξοφλήσουμε. Πώς θα μπορούσαμε να ξοφλήσουμε τέτοιο χρέος; Η ύπαρξή μας είναι χάρις και εάν τη δούμε με αυτό το μάτι τότε συνιστά πρώτιστο μάθημα ευγνωμοσύνης.*

Η ***ευγνωμοσύνη αγάλλεται*** *με αυτό που έχει ήδη συμβεί, με αυτό που υπάρχει και όχι με τη* ***νοσταλγία*** *που μας κάνει να υποφέρουμε ούτε με την ελπίδα που αγωνιούμε, γιατί το μέλλον είναι αβέβαιο. Η* ***χαρά*** *για κάτι που είναι ή υπήρξε ενάντια στην αγωνία του ενδεχόμενου, που ίσως να μη συμβεί. Το έχει επισημάνει ο Επίκουρος: «Η ζωή του άφρονα είναι αχάριστη, άχαρις, και ανήσυχη γιατί είναι ολοκληρωτικά στραμμένη στο μέλλον». Είναι ανίκανος να ησυχάσει, να ευχαριστηθεί, να ευτυχήσει. Δεν ζει, αλλά προτίθεται να ζήσει! Ελπίζει, μόνον, να ζήσει!!*

Η ***ευγνωμοσύνη είναι η χάρις και η χαρά της μνήμης και της αγάπης του παρελθόντος****. Η ευφρόσυνη ανάμνηση για εκείνο που υπήρξε και όχι απλά η οδύνη γι' αυτό που δεν υπάρχει. Χαιρόμαστε για ό,τι υπήρξε και χαιρόμαστε γιατί «αυτό που έχουμε ζήσει δεν μπορεί να μας το πάρει κανείς, ούτε ο θάνατος, που μπορεί να στερήσει το μέλλον μόνο! Αυτά που ζήσαμε είναι αθάνατα» (Επίκουρος). Η ευγνωμοσύνη μας απελευθερώνει από το φόβο του θανάτου με τη χαρμόσυνη γνώση εκείνου που υπήρξε! Η αναγνώριση που συνιστά τη ευγνωμοσύνη είναι γνώση, ενώ η προσδοκία ανήκει στη φαντασίωση! Ήτοι με την ευγνωμοσύνη*

αγγίξαμε πιο πολύ την αλήθεια, που είναι αιώνια. Φυσικά η ευγνωμοσύνη δεν αναιρεί το πένθος, αλλά το θεωρεί πιο ολιστικά. Να περάσουμε από τον φρικτό πόνο της απώλειας στη γλυκύτητα της ανάμνησης. Από το πένθος που ολοκληρώθηκε στην ευγνώμονα ανάμνηση αυτού που έχουμε χάσει. Από τη σπαρακτική αγάπη στη γαλήνια αγάπη. «Γλυκιά είναι η ανάμνηση του φίλου που χάθηκε» (Επίκουρος). Κοντολογίς, ***ευγνωμοσύνη είναι αυτή η γλυκύτητα που αναδύεται****! Η οδύνη, αρχικά πιο δυνατή, λόγω του θανάτου, γι' αυτό το πένθος είναι απαραίτητο, δύσκολο και επώδυνο. Παρ' όλα αυτά έρχονται στη μνήμη και ευχάριστες στιγμές που ζήσαμε μαζί και αναδύεται η ευγνωμοσύνη ως θαλπωρή. Ένα είδος* ***«επικαρπίας» μας της αιωνιότητας****!*

Υπάρχει, όμως και ένα είδος ***χαμερπούς ευγνωμοσύνης****! Πρόκειται για συγκαλυμμένη δουλικότητα, ή εγωισμό ή προσδοκία. Τότε, το «ευχαριστώ» λέγεται αποκλειστικά για να πάρουμε και άλλα. Δεν πρόκειται για ευγνωμοσύνη, αλλά για κολακεία, δουλοπρέπεια! Ασφαλώς δεν είναι αρετή, αλλά* ***επιτηδειότητα και ελάττωμα. Ευγνωμοσύνη δεν σημαίνει κολακεία, δεν σημαίνει διαφθορά.*** *Καμία αρετή μόνη της δεν μπορεί να δώσει το άριστο αποτέλεσμα στις ανθρώπινες σχέσεις, με εξαίρεση την* ***χωρίς όρους Αγάπη.*** *Η άριστη εν μέτρω σύνθεση των αρετών μεταξύ τους δίνουν λυσιτελέστερα αποτελέσματα.* ***Η ευγνωμοσύνη σε συνεργασία με τη φρόνηση, το θάρρος, τη δικαιοσύνη και τη σωφροσύνη δίνει υπέροχα αποτελέσματα****. Αλλά, θαρρούμε, ότι δίνει τα πιο λαμπρά αποτελέσματα με «συγγενικές» της αρετές, όπως την ευγένεια, τη μεγαθυμία, το χαμόγελο κ.λπ. Με τις ήπιες αρετές που τείνουν, δυστυχώς, να εκλείψουν, ξεχασμένες από τη σημερινή μαζική Κοινωνία.*

Συμπεράσματα: *Στο εθελοντικό ανοιχτό σύστημα δημιουργούνται κατάλληλες συνθήκες ανάπτυξης της ατομικής πρωτοβουλίας, υγιών πεποιθήσεων, ενσυνείδητης αυτοπειθαρχίας, και της δημιουργικότητας. Η εργασία γίνεται πιο απολαυστική, ως εάν παιχνίδι, και συμβάλλει στην προσωπική αγωγή. Η ζωή αποκτά νόημα και πληρότητα ανεπανάληπτη. Το συνανήκειν είναι ανάδυση της ολιστικής παιδείας και συνιστά τη θεμελιακή δύναμη του ανθρώπινου κοινωνικού είναι. Η αγνωμοσύνη της ψυχής κάνει τον άνθρωπο να νιώθει πάντοτε ανικανοποίητος, διψασμένος και αχόρταγος. Η βαθύτερη ουσία της ευγνωμοσύνης είναι η έκφραση του ψυχικού κάλλους του ανθρώπου που συνάδει με την καθαρή αλήθεια και αποσκοπεί στην προσέγγιση του αγαθού. Τότε αναβαθμίζεται από προτέρημα σε αρετή. Συνιστά την πιο ήπια αρετή, αλλά συνάμα και δημιουργεί την καλύτερη κοινωνική συνοχή. Η έκφραση του κάλλους σε όλο το φάσμα του, από τη απλή ευαρέσκεια μέχρι την αγαλλίαση. Είναι το ένδυμα αλλά και η δύναμη της κοινωνικής συνύπαρξης.*

Η ευγνωμοσύνη είναι μια μυσταγωγία προς κάτι ανώτερο στην κλίμακα του ευάρεστου-ωραίου- κάλλους. Πάντα συντεταγμένη με την αλήθεια με απώτερο σκοπό το Αγαθό. Εάν ένα από αυτά βασικά χαρακτηριστικά δεν συντρέχει, τότε χάνει την ουσία της, ως αρετής, υποβαθμίζεται σε απλή επιτηδειότητα, οπότε καθίσταται, όντως, και επικίνδυνη ακόμη.

*Δεν στοιχίζει τίποτα, αλλ' αξίζει πάρα πολύ! Είναι σαν το χρυσάφι που δεν οξειδώνεται, αλλά προσεγγίζεται με μεγάλη καλλιέργεια. Ως κορυφή της αρετής «****επί ξυρού ίσταται ακμής****», είναι άλγημα και κατάκτηση, που απαιτεί κριτική δύναμη, λεπταισθησία και πίστη στέρεη στο αγαθό.*

Επίλογος: *Η ευγνωμοσύνη είναι χαρά και αγάπη. Αγγίζει τη χριστιανική ελεήμονα αγάπη. Είναι χαρά στη χαρά. Αγάπη στην αγάπη. Είναι η αρετή που φέρνει τους ανθρώπους πιο κοντά. Τους κάνει φίλους, γιατί αποτελεί το ενδόσιμο ειλικρινούς φιλίας, ως χάρις, χωρίς άλλο αίσθημα οφειλής. Μια αμοιβαία χαρά, όπως η χαρά των αυθεντικών φίλων. «****Η φιλία σέρνει τον χορό της γύρω από τον κόσμο και μας καλεί να ξυπνήσουμε για ένα κοινό μακαρισμό!!»*** *(Επίκουρος).*

«Ευχαριστώ που υπάρχεις» λέμε από τα βάθη της ψυχής μας στον κάθε εθελοντή μέλος και φίλο της Κιβωτού μας, που μας προσφέρει μια σκέψη, ένα γραπτό, μια παρατήρηση ή ένα σχόλιο που μας βοηθάει στον κοινό μας σκοπό. Το καλό της Πατρίδας μας.

Λέμε, επίσης, από τα βάθη της καρδιάς μας (εκεί, όπου θα υπάρχει για πάντα) ένα μεγάλο «ευχαριστώ που συνεργασθήκαμε» στον εθελοντή Συνεργάτη μας -Κοσμήτορα»!

Η πιο βέβαιη ευτυχία είναι το να αγαπά αυθεντικά κάποιος! ***«Ούτοι συνέχθειν αλλά συμφιλείν έφυν»!*** *(Σοφοκλής). Ως «**χαρίεν ον», ως άνθρωπος**, όταν έχει τη δύναμη να πει ένα «ευχαριστώ»! Τότε η ζωή, όχι μόνο η δική μας, αλλά και όλης της Κοινωνίας γίνεται γόνιμη και ευχάριστη. Τότε ο άνθρωπος προοδεύει προς στο καλύτερο και χαίρεται. Τότε η ζωή γίνεται πιο ανθρώπινη!*

Δημήτρης Κ. Μπάκας
01 Νοε. 2026